Panga Tartu osakond (18; sammasfrondiga ampiirstiilis; keskajal. asus siinkohal Mustapeade kompanii, uuemal ajal aga suur gild). Raekojast eespool, Suure turu ja Küüni t. nurgal, end. krahv Manteuffel'i maja (suure sammasvääriga, kust 1886. a. Vene suurvürst Vladimir välja kuulutas tsaari otsuse Baltimaade täielise ühendamise kohta Venе riigiga; 1918. a. asusid siin Saksa okupatsioonivõimud), Rü-ütli t. nurgal aga „Vana Ülikooli" maja (19; ülikool asus siin ajutiselt a. 1802—1809; tänapäeval asuvad siin: ülikooli rohuteaduse-instituut farmakognoosia- ja farmatsöidilise keemia laboratooriumidega, statistika-, ökonoomiline ja kaubatundmise kabinett). Raekoja kõrvalt Jaani tänavale keerates ja Toomilt laskuva Lossi t. suudmest mööda des jõuame Jakobi t. nurgal asuva ülikooli matemaatika-instituudi ja polikliinikuni (matemaatika- ja mehaanika-instituut rakendusmatemaatika- ja mehaanikalaboratooriumiga ning puhtmatemaatika - osakonnaga, dermatoloogia- ja veneroloogia - polikliinik, sisehaiguste- ning kõrva-, nina- ja kurguhaiguste-polikliinik). Otse selle vastas on ülikooli peahoone ja kirik (16; peahoone: aleksandri ampiirstiilis sammasesisega kurmhoone — vt. 217. joon. — ehitatud a. 1804—1809 keskaegse Maarja kiriku varemeile; vasakus tiivas: ülikooli valitsus, klassilise muinasteaduse instituut ja kunstimuuseum vana-aja kunstitööde koopiatega — avatud pühapäeviti k. 12—14; paremas tiivas: keemia-instituut anorgaanilise, orgaanilise, tehnoloogilise ja füüsikalise keemia laboratooriumidega, füüsika-instituut; keskel: kahest korrast läbiulatuv aula, katuse all end. ülikooli kartser, hoone alumisel korral — auditooriumid. Peale selle asuvad peahoones veel: usuteaduse arheoloogiline muuseum, usuteadusline, õigusteadusline ja filosoofia-teaduskonna seminar), kusjuures kirik (vt. ptk. Kirikud!) ulatub peahoone tiibade vahele. Edasi Jaani tänavat (vanema ilmega linnaosa, vt. ptk. Asula üldpilt) samanimelise kirikuni (10; vt. ptk. Ajalugu ja Kirikud, palvemajad, surnuaiad; keskaegse ehituskunsti mälestusmärk, gooti stiilis, kahvelkivi- ja skulptuur-ilustustega, pea-sissekäik neoromaani stiilis, mille kohal 15 orba friisi medaljon-ovaalsete peakujudega, torn 61.5 m kõrge; kirikuesise vastas, Jaani t. praeguse vangla kohal, asus rootsi-aegse ülikooli peahoone, vt. ptk. Ajalugu), sealt Rüütli tänavale (tüübiline äri- ja suurliikimise tänav!), kus asub peapostihoone (11) ja Tartu vanemaid eesti erakoole H. Treffneri gümnaasium (13). Munga tänavat kaudu pääsetakse Uspenski kirikuni (12, Magasini t. nurgal, vt. ptk. Kirikud, palvemajad, surnuaiad!) ning Neitsi puiestikuni (vt. Puiestikud!), mis viib Emajõe ja Lihapoe tänava vahelt 1923. a. suvel mahapõlenud puusilla kohale ehitatava raudbetoon-sillani. Silla kohal esinev tänava-otsa laiend on keskaegse Tartu ürg-turuväli (seetõttu Lai t., turuväli viidi pärastpoole praegusele Suurele turule, vt. ptk. Ajalugu!). Siinsamas on ülikooli Botaanika-aed (7; 1806. a. peale keskaegse kindluslinna kirdenurgal, aeda piirav kivitara on ena-